

POMORSKI MUZEJ OREBIĆ

GODIŠNJI PROGRAM RADA POMORSKOG MUZEJA OREBIĆ

ZA 2020. GODINU

*Prijedlog godišnjeg Programa rada Pomorskog muzeja Orebić za 2020. godinu razraditi će se na tematskim razinama. Smatram potrebnim napomenuti da je ovaj godišnji Program rada nastavno vezan za **Strateški plan razvoja Pomorskog muzeja Orebić 2018.-2021.**, **Plan zapošljavanja i Plan rješavanja prostornih problema**, koji su dokumenti bili bazna osnova i uvjet Ministarstva kulture za osnivanje muzeja kao samostalne javne ustanove.*

Ovo je drugi godišnji Program rada samostalne ustanove PMO koji se radi uz izradu financijskog plana koji je dio Proračuna Općine Orebić, a njihov smo proračunski korisnik kao samostalna ustanova.

Ako bi na dalmatinskoj obali trebalo pronaći mjesto ili simbolički topos vezan isključivo za pomorstvo – na stranu veliki gradovi koji utjelovljuju i mnoge druge identitete i funkcije – dakle, mjesto koje bi u „čistom“ obliku moglo dočarati okrenutost pomorstvu i moru kao jednu od ključnih sastavnica dalmatinskog, a time i hrvatskog povijesnog iskustva, nebi bilo prikladnije lokacije od Orebića. U tom kontekstu uloga Pomorskog muzeja Orebić u nacionalnoj kulturi, te njegova odgovornost prema istoj dobivaju novu dimenziju. Očekujemo da to vrijedi i povratno, u smislu odgovornosti nacionalne kulture i njenih središnjih institucija prema Pomorskom muzeju i baštini Orebića.

Pomorski muzej Orebić složeni je lokalni muzej i djeluje na području zapadnog dijela poluotoka Pelješca. Muzej je smješten u zgradi koja je u drugoj polovici 19. stoljeća građena za tadašnju Općinu Orebić, što ima izravne implikacije na organiziranje rada i radnog prostora u muzeju. Osim toga zgrada muzeja koristi se i za kulturna i druga javna događanja, te zgrada kao takva iziskuje zasebno vrednovanje i prezentaciju. U organiziranju rada muzeja nužno je voditi se ovim činjenicama i potrebom integriranja složenih funkcija muzeja u jednom ograničavajućem prostoru.

Predloženi Program rada za 2020. ima za okosnicu nekoliko ciljeva:

1. Integracija muzeološke i javne funkcije zgrade

To će se ostvariti kroz reorganizaciju prostora i njegovu podjelu na:

- a) Javni prostor gdje se ostvaruju kulturna događanja i prezentacija građe muzeja kroz stalni postav i povremene izložbe.
- b) Prostor za stručni rad i pohranu građe.

Postoji mogućnost da se i komunikacijski odvoje neki prostori što odgovara planu zgrade, tako da bi se omogućio nesmetani rad stručnog osoblja, usporedo sa odvijanjem kulturnih programa muzeja.

2. Ostvarenje stalnog postava muzeja

Za to je potrebno provesti:

- Daljnje osmišljavanje i provođenje plana preventivne zaštite.
- Pored velikog broja stručno obrađenih i popisanih predmeta potrebno je i dalje obrađivati predmete koji pristižu, naročito one u potkrovlju koji su neadekvatno smješteni.
- Zadovoljni sa ostvarenim planom za restauraciji u 2019. godini, a za ovu godinu planiramo restauraciju još 6 slika.
- Sve restaurirano predstaviti će se javnosti.
- Odabir predmeta, izrada koncepcije (u čemu sudjeluju svi kustosi),
- stručna obrada i priprema za izlaganje građe;

- Stalni postav obuhvaća prostor zgrade (prizemlje i prvi kat);
- Stalni postav sadržavat će dvije osnovne komponente:
  - a) Predstavljanje rezidencijske zgrade općine Orebić iz 19. stoljeća i ostalih povijesnih tvorevina na ovom području,
  - b) Povijest pomorstva i kulturnu baštinu Orebića

3. Poboljšanje javne dostupnosti muzejske građe

Za to je potrebno provesti slijedeće predradnje:

- kataloška obrada građe ;
- objava vodića u on-line obliku;
- organizirati prostor za konzultaciju građe unutar knjižnice u potkrovlju;
- organiziranje otvorenih čuvaonica kojima je moguć ograničen pristup posjetitelja (s posebnim interesom) uz stručnu pratnju, te studijske zbirke koje će se izlagati pored stalnog postava.

4. Poboljšanje preventivne zaštite i sigurnosnih mjera u muzeju što će se postići na slijedeći način:

- Dopunjavati će se plan preventivne zaštite u izradi kojeg će sudjelovati svi stručni djelatnici muzeja, a u njegovo provođenje biti će uključeni stručno vijeće i osnivač.
- U čuvaonici će se poboljšati uvjeti za pohranu građe;

5. Poboljšanje stručnog rada muzeja:

Pomorski muzej Orebić djeluje kroz pomorsku zbirku. Kako bi se poboljšao stručni rad provesti će se slijedeće akcije:

- Građa koja se nalazi u muzeju inventarizirati će se do kraja u M++ programu i stalno dorađivati, što je kontinuiran posao.

- U suradnji sa Osnivačem predmeti iz nalazišta Nakovana koja je istraživao dr. Cvito Fisković sedamdesetih godina 20. stoljeća popisati će se i izložiti da bi bila osnova za vraćanje u općinu Orebić cijele nakovanske zbirke. Građa koja je kroz arheološka istraživanja prikupljena , ali nije pohranjena u našem muzeju, trebala bi se barem dijelom u što skorijem roku donijeti u muzej, inventirati i izložiti prema posebnom ugovoru u prostoru lokalne zajednice kojoj pripada.
- Sustavno će se raditi na prikupljanju građe za odjel pomorstva tako što će se uspostaviti suradnja sa stvarateljima materijalne i nematerijalne pomorske baštine kako bi se prevenirao gubitak ove vrijedne građe propadanjem ili transformacijom kumpanija. Ovo treba provoditi u suradnji sa ostalim muzejskim ustanovama i raznim udrugama.
- U suradnji sa drugim muzejima osmisliti privremeno prezentiranje pomorske baštine naše obale na povremenim izložbama u prizemlju zgrade.
- Često radi preopterećenosti i zauzetosti prizemlja zgrade prezentacija građe pomorstva u sklopu muzeja, a u suradnji sa Peliškim jedrima, lučkom upravom, županijskim uredima, a prije svega Općinom kao osnivačem muzeja, građa se može prezentirati na dislociranom mjestu, uvijek blizu mora, gdje će biti atraktivno i primjereno postavljena, vodeći računa o sigurnosti građe.
- Odrediti i razgraničiti područja djelovanja Pomorskog muzeja Orebić i drugih zbirki na području općine, kako bi se izbjeglo dupliranje zbirki i ponavljanje izložbene tematike. Predložiti organiziranje zajedničkih izložbi i programa za korisnike koji su komplementarni, kao i usmjeravati posjetitelja u jednom muzeju na drugi. Tako će se povećati posjećenost i postići bolja učinkovitost u prezentiranju onog dijela baštine koji se odnosi na povijest pomorstva.
- Organizirati će se i stručna predavanja i prezentacije tijekom godine.

6. Poboljšanje organizacije rada muzejskih djelatnika

Muzej je do sada, pored ravnatelja, imao samo jednog kustosa i jednog sezonskog djelatnika (za pokrivanje druge smjene), kao i jednu učenicu

preko student servisa. To je ispod svih minimuma i zakonskih odredbi, te treba raditi na povećanju prema Zakonu o muzejima.

Spremačica će se angažirati će se kao i do sada u suradnji sa Općinom Orebić;

- Nedostatak dokumentaristice nadoknađivati će kustosi i članovi Muzejskog vijeća, ali u planu je širenje i tog područja ovisno o mogućnostima. Do tada koristiti volontere i pripravnike.
- Kako bi se nadoknadio nedostatak osobe za odnose sa javnošću i marketing tražiti će se pomoć stručnog osoblja u općinskim i županijskim službama, dok se ne ostvare mogućnosti za to radno mjesto.
- Isto se odnosi i na financijske i pravne poslove.
- Svi stručni djelatnici sastajati će se sedmično radi kratkog dogovora oko tekućih poslova i zadataka. Na taj način će se razviti bolja komunikacija i osjećaj timskog rada.
- Raditi će se na stalnom stručnom usavršavanju muzejskih djelatnika.
- Muzej će biti otvoren tijekom cijele godine, kao i do sada, a tijekom ljeta cijeli dan, ovisno o sezonskom djelatniku.

7. Poboljšanje rada sa korisnicima

- Provoditi će se naplaćivanje ulaznica, za individualne goste i grupe.
- Za određene kategorije neće se naplaćivati ulaznice, kao i do sada, a sve će se precizirati Pravilnikom o naplati ulaznica.
- Naplaćivati će se stručno vodstvo i ulaz za gostujuće izložbe, te prodajne izložbe.
- Ugošćavati će se izložbe drugih muzeja.
- Raditi će se na suradnji našeg muzeja i izlaganja naših eksponata u zemlji i inoemstvu.

- Organizirati će se program "U gostima kod kustosa muzeja", prema kojem će određeni kustos zainteresiranim posjetiteljima prezentirati svoj stručni rad, te predmete koji su izloženi u stalnom postavu

- Organizirati će se program „Muzejski predmet mjeseca“ koji će se predstaviti u atriju muzeja.
- Organizirati će se „Klub ljubitelja muzeja“, a njegovi članovi imati će mogućnost aktivno se angažirati u radu muzeja prema svojim sklonostima. S njima u suradnji mogu se ostvariti dodatni programi (predstavljanje građe, radionice, rad s posebnim grupama).
- Suradnja sa školama naše lokalne zajednice.
- Suradnja sa školama naše županije i R. Hrvatske.

8. Otvaranje i prepoznatljivost zada muzeja u zajednici

- Muzej treba djelovati kao koordinator različitih lokalnih inicijativa za očuvanje i prezentiranje Pomorske baštine, te pomoći različite lokalne inicijative svojom stručnom pomoći.
- Predložiti ugovor o suradnji sa Sveučilištem u Dubrovniku (fakulteti koji imaju studijske programe koji korespondiraju radu muzeja) radi stručne obrade i prezentacije muzejske građe, pri čemu bi se studentima omogućilo da steknu prva iskustva u stručnom radu, izrade završne, diplomske i doktorske radove, a muzej će na taj način nadoknaditi nedostatak stručnih zaposlenika koji je u raskoraku sa velikom količinom građe koja se ovdje čuva i treba je stručno obraditi.
- Privući veći broj posjetitelja među turističkim grupama koje dolaze na područje poluotoka Pelješca i Korčule, kroz suradnju sa Turističkim zajednicama i turističkim agencijama, radi osmišljavanja turističkih posjeta muzeju, kao i posebnim programima za in-situ razgledavanje lokaliteta i zbirki u nadležnosti muzeja.
- Muzej se mora uključiti u sve lokalne manifestacije koje se odnose na komunikaciju baštine. Muzej također treba inicirati pojedine kulturne sadržaje na području u kojem djeluje.
- Također treba raditi na umrežavanju na nacionalnoj i internacionalnoj razini.
- Treba poticati muzejske djelatnike da se učlanjuju u stručne nacionalne i internacionalne organizacije.

9. Poboljšati financijsko poslovanje muzeja

- Planirati kompletno uređenje zgrade muzeja, koja nije temeljitije obnavljana zadnjih 15 godina, i izradom projekata uređenja prije svega vanjskih i unutrašnjih otvora, jer je u pitanju sigurnost zgrade, a time i muzejskih predmeta. Pored dijela koji i ubuduće osigurava Osnivač, javljati se treba na natječaje za novce iz EU fondova, a da bi se to postiglo u prvoj godini bilo bi dobro napraviti projekt uređenja.
- Raditi na promociji dijela zgrade muzejskog prostora koji se u jednom dijelu godine može iznajmljivati za razne događaje koji i nisu u organizaciji muzeja, a po tržišnim cijenama.
- Razraditi idejni program povezivanja Orebića i susjednih zemalja morem, te napraviti taj projekt za povlačenje novaca iz EU.
- Napraviti plan sponzorstva vezanih za muzej i turizam.
- Poboljšati vlastite prihode kroz intenzivniji rad muzejske igraonice, kroz organizaciju raznih radionica i sličnih programa na tržišnoj osnovi.
- Izraditi i prodavati kataloge, brošure, razglednice i suvenire prema dosadašnjim idejama kustosa.

Kroz ovaj predloženi program treba se ostvariti cilj da Pomorski muzej Orebić postane važan čimbenik kulturnog života Orebića, Dubrovačko-neretvanske županije, ali i šire.

Muzejska zgrada radi svog položaja i atraktivnosti (kada se obnovi) treba postati prepoznatljiva kao kulturni objekt u mjestu, s tim više jer se planira i obnova Trga na kojem se nalazi.

Ljude treba osvjestiti da muzej nije samo prostor gdje se čuvaju i prezentiraju predmeti koji su važan dio baštine i bitan element identiteta lokalne zajednice i šire.

Upravo radi toga Pomorski muzej Orebić nastojao je i nastojati će biti važan čimbenik u povezivanju prošlosti i sadašnjosti jednog društva, a proizlazi iz potreba te iste zajednice.

Sve potrebe koje iz toga prizlaze više nije moguće zadovoljiti samo unutar prostora muzejske zgrade.

Zbog toga je potrebna snažnija komunikacija između muzeja i njegovog prostora djelovanja.

Muzej treba djelovati kao koordinator različitih lokalnih inicijativa za očuvanje i prezentiranje baštine te pomoći različite lokalne inicijative svojom stručnom pomoći.

To je slika muzeja na kojoj će se raditi kroz ostvarenje ovog predloženog programa.

Izazov je predlagati i Program, a naročito imati ga mogućnost razraditi u ustanovi koja je prije godinu dana postala samostalna i usklađena sa svim zakonima i normama, i kao takva uspjela ostvariti u 2019. godini sve što smo planirali sa skromnim sredstvima.

Sve ono što smo zajednički naveli u Strateškom planu, Planu zapošljavanja i planu prostora PMO, te u Programu za 4 godine, moramo bazirati na poštivanju svih zakonskih akata i svega vezanog za pravnu stabilnost prema Zakonu o muzejima, da bi to bio osnov za izradu projekata sa kojima bi postali muzej kakvog Orebić zaslužuje s obzirom na pomorsku povijest.

Za ostvarenje ovog Programa potrebna je kontinuirana suradnja i podrška svih čimbenika od muzeja i Općine Orebić, do Županije dubrovačko-neretvanske i raznih ministarstava Republike Hrvatske.....*kao što ni kapetan na brodu ne može sam bez posade i podrške sa kopna.....a plovili smo dugi niz godina.....uspješno.*

- Dana, 11.01.2019.

Ravnateljica PMO

Vesna Suhor, prof